

Ἰσχυρίασεν, ἐκλονίσθη, καὶ μόλις ἔσχε τὴν ἐτοιμότητα νὰ στηριχθῆ ἵνα μὴ καταπέσῃ. Θάμβος ἐπεχύθη πρὸ τῶν ὀμμάτων τῆς, καὶ ἐν τῇ σκοτεινῇ ἀπογνώσει, ὡς ὄπτασίαν μὲ πτέρυγας ἀστραπῆς, ἐπαναβλέπει τὸ πλοῖον τῶν βερμπασμῶν τῆς, ἐφ' οὗ προπεμπομένη νόμφη ὑπὸ τῶν συγγενῶν, ἔχει πλησίον τῆς ἐκεῖνον, τὸν ὑπολοχαγόν τῆς... Ἀλλὰ δύο μορφαὶ δυσδιάκριτοι, δύο λευκὰ φαντάσματα, ὁ πρῶτος, τῶν δεκαεῖς ἐτῶν τῆς ὀμνηστήρ, τὸν ὁποῖον ὁ τάφος τῆς ἐκλεψε, καὶ ὁ δεύτερος, τὸν ὁποῖον ὁ κόσμος τῆς ἤρπασεν, ἔρχονται καὶ παραλαμβάνουν τὸν νυμφίον τῆς, καὶ περιπλέγδην μετ' αὐτοῦ πτεροῦνται, ὑψοῦνται, ἐξαφανίζονται, ἐνῶ ἐκείνη, θέλουσα νὰ τοὺς ἀκολουθήσῃ, πίπτει εἰς τὴν θάλασσαν καὶ πνίγεται, ἐνῶ ἐν τῇ βοῇ τῶν κυμάτων διακρίνει τὸ δυσόϊονον διστιχον τῆς Μεγαίρας τοῦ κλύδωνος, τὴν μοῖραν τῆς:

*Πάντα γυρεύω γὰρ νὰ ἴδω βοῶντι γὰρ νὰ γλύτω,
Καὶ τὸ βοῶντι τῷχει ὄχτρος ποῦ θέλει νὰ πεθάνω.*

Ὁ ἰατρός ἔσπευδε πρὸς τὴν κόρην, ἵνα παράσῃ τὰς βοηθείας του, ὅτε, ἀνοίγεισης τῆς θύρας τοῦ δωματίου, ἀνεφάνη ὁ ὑπολοχαγὸς μετὰ τῆς μητρός του. Ἡ Μελοπομένη ἐν μέσῳ τῆς σκοτεινῆς τῆς ἀντελήφθη τῆς παρουσίας του, καὶ ἄνευ συνδρομῆς ἀνέκυψε, χωροῦσα βήματά τινα πρὸς αὐτοὺς, ἀλλ' ὠχροτάτη.

Ἀξιοπρεπῆς τις αἰδῶς πρὸ τῶν εἰσερχομένων ξένων, ὑπαγορεύουσα φιλόφρονα ὑποδοχὴν, ἐσχάτη σιέψις ἐλέου καὶ στοργῆς πρὸς τὸν ἐπιθάνατον, ἀπαγορεύουσα πᾶσαν ἐπί τοῦ ἕθους αὐτῆς ἀντανάκλασιν τοῦ θανάτου, ὅστις βραδέως, ἀλλ' ἀσφαλῶς τὸν ὑπέσκαπτε, τὴν ἀνεκάλεσαν εἰς ἑαυτήν. Ὁ ὑπολοχαγὸς ἦτο ἐνδεδυμένος πολιτικά· χαίρετε, ξίφη καὶ πτεριστῆρες καὶ χρυσοποικιλτα σήματα· παρῆλθον αἱ λάμπεις σας μετὰ τῶν λάμπσεων τῆς ὑγείας καὶ τῆς ἀκμῆς.

Ἡ ὄψις του διατηρεῖ ἀκόμη ὠχρὰν τινα ζωὴν καὶ γαλήνην· ἀλλὰ τὸ εὐθύ, τὸ ἀκαμπτον σῶμα ἤρξατο ἐλαφρῶς κυρτούμενον ὑπὸ τὸ ἄχθος, ὅπερ δὲν θὰ βραδύνη νὰ τὸ καταρρίψῃ ἐπὶ τεσσάρων σανιδῶν ὑπτίον. Πλησίον του ἡ μήτηρ, μαυροφοροῦσα ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, στρέφει τὸ βλέμμα συνεχῶς πρὸς τὸν υἱόν, ἀνήσυχον καὶ ἀλγεινὸν βλέμμα, ὡσεὶ διατελεῖ ὑπὸ τὸν ἐφιάλτην φοβερᾶς ἀπέλπιδος προσδοκίας.

Ὁ ὑπολοχαγὸς προὔχωρησε παρουσιάζων τὴν μητέρα του εἰς τὰς γυναῖκας, καὶ χαιρετίζων τὴν κόρην διὰ τοῦ φιλικωτέρου μειδιάματος. Καὶ ἡ Μελοπομένη, ἀντὶ παράφρων νὰ ῥιφθῆ κατὰ γῆς, ἀντὶ νὰ κλαύσῃ, ἀντὶ νὰ ὀλολύξῃ, τῷ μείδειασε κ' ἐκείνη· ἀνέκφραστον χαμόγελον, ἐν ᾧ περιεκλείετο ἡ ἀπελπίσια τῆς, ὡς ἡ θύελλα ἐντὸς χειμερίου νέφους, χρυσοθέντος πρὸς στιγμὴν ὑπὸ τῶν ἀκτίνων δύνοντος ἡλίου...

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Η ΑΠΟΛΕΣΘΕΙΣΑ

[Μυθιστορία τῆς Κυρίας Henry Greville.

Μετάφρασις Π. Ι. Φέρμπου].

Συνέχεια· ἴδε προηγούμε. φύλλον.

ΚΒ'

Κύπτουσα ἐπὶ τοῦ τετραδίου τῆς ἡ Μαρκέλλα ἠκροῦτο τῶν μαθημάτων τοῦ Ροβέρτου, καὶ ἡ βαρεῖα φωνὴ τοῦ νεαροῦ καθηγητοῦ, εἰσδύουσα μέχρι τῶν μυχιῶν τῆς διανοίας τῆς, ἤνοιγεν εἰς αὐτὴν νέους ὀρίζοντας.

Ἡ μέθοδος τῆς διδασκαλίας τῆς κυρίας Ἑρμίνης, ὀλίγον τι ἀπρηχαιωμένη, ἀντικατεστάθη κατὰ μικρὸν ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς νεωτέρας ἐπιστήμης. Ἀταράχως καὶ ἀνεπαισθήτως τὸ πνεῦμα τῆς κορασίδος παρεσκευάζετο εἰς ὑποδοχὴν ἐννοιῶν καὶ γνώσεων νέων.

— Εἶνε πολὺ δυνατὴ ἀναλόγως τῆς ἡλικίας τῆς, εἶπεν ἡμέραν τινα ἡ κυρία Ἑρμίνη πρὸς τὴν κυρὰ Ζαλίνην, ἣτις παρέτεινε τὴν διαμονὴν τῆς ἵνα συνδιαλέγηται περὶ τῆς Μαρκέλλας. Φαντάσου εἰξεύρει μερικὰ πράγματα πολὺ καλλιτερά μου.

Ἡ δὲ κυρὰ Ζαλίνη ἀκούουσα ταῦτα, ἤνοιγε τόσους τοὺς ὀφθαλμούς τῆς· διότι μέχρι τῆς ὥρας ἐκείνης ἡ κυρία Ἑρμίνη ἐφαίνετο εἰς αὐτὴν ἄβυσσος σοφίας· ἀλλ' ἐὰν ἡ Μαρκέλλα ἤθελε μάθη πλείονα τῆς ἀβύσσου... Ἀλλὰ τοῦτο δὲν γίνεται, θὰ ἦτο ὑπερβολή.

— Ὅχι, καθόλου! ἀπεκρίθη ἡ κυρία Ἑρμίνη, ἀκούουσα τὴν γνώμην ταύτην, ἣν ἡ κυρὰ Ζαλίνη ἐξέφρασε μετὰ πολλῆς συστολῆς. Γίνεται, ἐγὼ τὸ βλέπω πολὺ καλά! Καὶ μάλιστα ἀφ' οὔτου με ἦλθεν ἡ λαμπρὰ ιδέα νὰ παρακαλέσω τὸν Ροβέρτον νὰ τὴν προγυμνάξῃ εἰς τὴν ἀριθμητικὴν· ἀλλ' αὐτὸς παρετήρησεν ὅτι δὲν ἀρκεῖ μόνη ἡ ἀριθμητικὴ καὶ δι' αὐτὸ τῆς παραδίδει ἀπ' ὅλα...

— Ἦταν τυχερὴ ἡ μικροῦλα, εἶπεν ἡ κυρὰ Ζαλίνη μετὰ τινα σιέψιν.

— Καὶ τῆς ἤξιζεν, εἶπειτα ἀπὸ τὰ τόσα καὶ τόσα ποὺ ὑπέφερεν! ὑπέλαβεν ἡ κυρία Ἑρμίνη, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐξήστραψαν, ὡς ἐὰν ἡ κυρὰ Ζαλίνη εἶχε τὴν ἐναντίαν γνώμην.

— Ἀχ! ναί, ἀπεκρίθη ἡ πλύντρια στενάζουσα. Μὰ ἔννοια σας καὶ ἡ κυρὰ Φαβροῦ τὸ εὐρῆκε!

— Πῶς;

— Ἡ δουλειῆς των δὲν ἐπῆγαν καθόλου καλά, κόντεψαν «νὰ ρίξουν τὸ κανόνι». Τότε ἠμῆθησαν πῶς ἔχουν μιὰ θειά, δὲν εἰξέρω σὲ ποιά ἐπαρχία, καὶ τῆς ἔγραψαν. Ἐκείνη τους ἐδιώρθωσε τῆς δουλειῆς τους, μὲ τὴ συμφωνία νὰ πᾶν νὰ καθίσουν μαζί τῆς, — καὶ καταλαβαίνετε ἡ γρηὰ δὲ χωρατεύει, σοῦ εἶνε μιὰ παράξενη, ὁ Θεὸς νὰ μας φυλάγῃ... Μὰ θὰ τῆς ἀφήσῃ κληρονόμος... δὲν εἶνε δὰ καὶ μεγάλα πράγματα! Θὰ περάσουν ὅμως ζωὴ καλὴ! Ἐγὼ

τί νά σας 'πώ, μου φαίνεται πώς ὁ Θεός της παιδεύει γιά τήν ἀπονία τους 'ς αὐτή τή μικρούλα!...

— Ἡ μικρούλα εἶνε σάν τὰ χελιδόνια, εἶπεν ἡ κυρία Ἐρμίνη σιωπηλῆ· ὅπου στήσουν τή φωλιά των ἐκεῖ φέρουν καί τήν εὐτυχίαν. Ἄκουσε νά ἰδῆς. Εἶχα μετοχάς καί τόσον καιρόν δέν ἐκέρδιζα τίποτε ἄλλο, παρά μόνον τόν νόμιμον τόκον, καί τώρα ἐξαφνὰ ἤρχισαν καί μου δίδουν καί μέρισμα κάτι καλό... Τό ἐμοίρασα μέ τήν Μαρκέλλαν μισά καί μισά. Καί νά ἰδῆς ἀρχίζει τώρα ἡ Μαρκέλλα νά ἔχῃ ἰδιαίτερον ταμεῖον.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς κυρᾶ Ζαλίνης ἐξέφρασαν ὅλον αὐτῆς τόν θαυμασμόν· ἐπειτα δὲ ἔστρεψε τήν κεφαλὴν πρὸς τόν κῆπον, ἔνθα ἡ ζωηρὰ μορφή τῆς μικρᾶς ἀπετυπούτο ἐπὶ τοῦ πρασίνου τάπητος τῆς χλόης. Κρατοῦσα βιβλίον περιεφέρετο βραδέως μελετῶσα τὸ ἔσπερινόν μάθημά της.

— Εἶνε κατὰ διαταγὴν τοῦ ἱατροῦ, εἶπεν ἡ κυρία Ἐρμίνη· πρέπει ὅσον τὸ δυνατόν νά ἀναπνέη καθαρόν ἀέρα. Μόνον ὅταν βρέχῃ μένει μέσα, εἰ δὲ μὴ γυρίζει ὀλημέρα εἰς τόν κῆπον.

Ἡ Μαρκέλλα τῷ ὄντι ἐφαίνετο φιλάσθενος. Ἐχουσα ἀνάπτυξιν μεγάλην ἀναλόγως τῆς ἡλικίας της, ἐφαίνετο δεκατεσσάρων μέχρι δεκαπέντε ἔτων, καί τοι ἦτο μόλις δώδεκα. Τὸ λευκὸν πρόσωπόν της διέψευδε παρευθὺς τήν πρῶτην ταύτην ἐντύπωσιν. Τὰ τέσσαρα ἔτη, ἅτινα διήλθεν ὑπὸ τὴν στέγην τῆς κυρίας Ἐρμίνης, οὐ μόνον οὐδεμίαν τῶν παιδικῶν αὐτῆς χαρίτων ἐξῆλειψαν, ἀλλὰ καί ἔτι μᾶλλον χάρισσαν τὴν κατέστησαν καί εὐγενεστέραν τοὺς τρόπους, οὓς ἔμαθεν ἐκ τῆς συμβιώσεως μετὰ τῆς γηραιᾶς φίλης της.

Ἀπὸ ἐνὸς ἡδῆ ἔτους ἡ Μαρκέλλα ἐγένετο ἐμβριθεστέρα. Οὐδεὶς λόγος πλέον ἐγένετο περὶ τῆς σφαιράς καί τοῦ τοίχου ἐξ οὗ ἐρρίπτετο, ὁ περίφημος μαῦρος κύων, ὁ τοσαύτας ἀνοιξας ὅπας ἐν τῷ κήπῳ τῆς κυρίας Ἐρμίνης, ἦτο ἡδῆ πρῶτος καί σοβαρὸς τοσοῦτον, ὥστε ὁσάκις ἤθελον νά παιξῶσιν ἦτο χρεία νά τον σύρωσι διὰ τῆς βίας, ἀλλὰ δέν ἦτο καί ἐμβριθέστερος τῆς Μαρκέλλας, ἧς εἶχε γίνῃ ἐπιστήθιος φίλος.

Καί ὁ Ἰούλιος δὲ μετεῖχεν ἡδῆ τῆς γενικῆς ταύτης νηνεμίας. Πλήρης τῆς ἀξιοπρεπείας τῶν δεκαῆξ ἑτῶν του, εἶχεν ὀρθίαν τὴν κεφαλὴν, ἠγόρασε δίοπτρα τῆς βίνος καί ἐλάλει περὶ τῶν ἐξετάσεών του ὡς περὶ πράγματος μηδαμίνου, οὐ ἔμελλε νά ἀπαλλαχθῆ πρὶν παρέλθῃ ἑξαμηνία.

Ὁ μόνος δὲ ἐκ τῆς φαιδρᾶς ταύτης συντροφίας ὅστις, ἀντὶ νά γίνῃ σοβαρώτερος, τούναντίον κατέστη κοινωνικώτερος καί παιδρότερος ἦτο ὁ Ροβέρτος, ἡ ἄρκτος αὐτῆ, ὡς τον ἔλεγεν ὁ ἀδελφός του. Ἡ ἄγαν συστολή αὐτοῦ καί ἡ δειλία, ἧτις ἄλλοτε δέν τον ἄφινε νά ἐπιδείξῃ τὸ ἰσχυρόν καί λαμπρὸν πνεῦμά του, διελύθη ὡς καπνός, καί τὴν εὐάρεστον ταύτην μεταβολὴν ὤφειλεν εἰς τὴν ἀ-

νανέωσιν τῆς πρὸς τὴν κυρίαν Ἐρμίνην φιλίας του. Ἄλλοτε, μόνος ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἡ μᾶλλον ἐν τῷ σχολείῳ μετὰ τῶν συμμαθητῶν του εἶχε χάσῃ μακρὰν τῆς μητρὸς του τὴν ἕξιν τῆς οἰκογενείας καί τῆς μετὰ γυναικῶν ἀναστροφῆς, ἦτις τοσοῦτον ἀναγκαῖα εἶνε εἰς τοὺς νέους, ἵνα συνηθίζωσιν εἰς τὴν καλὴν συμπεριφορὰν. Εὐρισκόμενος πλησίον τῆς γηραιᾶς κόρης, ἦτις τον εἶχεν ὡς υἱόν, πλησίον τῆς Μαρκέλλας, ἦν αὐτὸς θὰ ἐπεθύμει νά εἶχεν ἀδελφὴν, ἠσθάνετο τὴν ψυχὴν του ἀγαλλομένην ὡς τὸ ἄνθος ὑπὸ τὰς ἀκτῖνας ἑαρινοῦ ἡλίου.

Ἐκ τῆς ἐν τῇ Νικαίᾳ ἐξορίας της ἡ κυρία Βρεῶ εἶχε γράψῃ πολλάκις πρὸς τὴν κυρίαν Ἐρμίνην, εὐχαριστοῦσα αὐτὴν διὰ τὴν ἐξαιρετὸν ἐπὶ τῶν υἱῶν της ἐπίδρασιν αὐτῆς· ταύτην δὲ τὴν ἐπίδρασιν εἶχε δυνηθῆ νά ἐκτιμήσῃ κατὰ τὸ διάστημα τῶν διακοπῶν ἃς οἱ νεανίαι κατ' ἔτος διήρχοντο παρ' αὐτῇ. Ἡ τελευταία δὲ αὐτῆς ἐπιστολὴ κατελύπησε τὴν ἐξαιρετὸν γηραιὰν κόρην, διότι ἡ ἀτυχῆς μήτηρ ἐξέφραζε πλαγίως ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ τὴν ἀνησυχίαν της περὶ τῆς τύχης τῶν δύο ἀδελφῶν, ἔαν ποτε συνέβαινε νά μείνωσιν ὄρανοι.

— Ὁ σύζυγός μου, ἔλεγεν, εἶνε λίαν ἀδύνατος, καί ἂν με χάσῃ δέν τολμῶ νά προῖδω ποῦ θὰ τον φέρῃ ἡ λύπη του. Ἐγὼ ἔπταισα διότι ἐπέτρεπον ἄλλοτε εἰς αὐτὸν νά ζῆ δι' ἐμέ καί μόνον δι' ἐμέ. Ἦμην τυφλὴ καί δέν ἔβλεπον μακρότερα τῆς παρούσης ὥρας· ἀληθῶς εἶπεῖν μέχρι τῶν τελευταίων τούτων χρόνων εἶχον πάντοτε ἐλπίδα ὅτι θὰ θεραπευθῶ· ἀλλὰ τώρα πλέον βλέπω καί ἐγὼ ὅτι ἡ ἐλπίς αὐτῆ εἶνε μωρία. Τοῦτο μόνον τὸ ὄνειρόν μου εἰμφορεῖ νά μου συγχωρήσῃ τὴν φιλαυτίαν τὴν ὁποῖαν ἔδειξα, ἀφίνουσα τὸν πατέρα νά ζῆ μακρὰν τῶν τέκνων του. Ἡ φρόνησις τοῦ μεγάλου μου υἱοῦ κατῶρθωσε νά προφυλάξῃ τοὺς δύο ἀδελφούς ἀπὸ τὰ δυσάρεστα ἐπακόλουθα τῆς τοιαύτης ἀνωμάλου καταστάσεως τῶν οἰκιακῶν μας πραγμάτων. Ἄλλ' ὅμως φοβοῦμαι μήπως ἡ ἀγάπη τῶν τέκνων δέν θὰ ἔχῃ τόσῃν δύναμιν, ὥστε νά κρατήσῃ τὸν πατέρα εἰς τὴν ζωὴν, ὅταν ἐγὼ πλέον δέν θὰ ὑπάρχω. Δέν θὰ τοὺς ἐπιβλέπετε σεῖς, καλὴ μου γειτόνισσα καί φίλη; Θὰ τοὺς ἐμποδίσετε νά λυποῦνται πάρα πολὺ, νά ζοῦν μόνοι ὡς ἐγώισταί, ὅπως ἐκάμαμεν ἐγὼ καί ὁ σύζυγός μου, διὰ νά μὴ ἔχουν ὕπερον ἀφορμὰς νά τοὺς τύπτῃ ἡ συνείδησις των ὅπως σήμερον με τύπτει ἐμέ.

Ἡ κυρία Ἐρμίνη φυλάξασα τὴν λυπηρὰν ταύτην ἐπιστολήν, ἔδειξε μείζονα ἀγάπην καί μέριμναν πρὸς τοὺς νέους. Μετὰ μεγίστης δὲ χαρᾶς ἔβλεπε τὸν Ροβέρτον προσκολλώμενον μᾶλλον μᾶλλον εἰς τὴν πρόοδον τῆς Μαρκέλλας. Ὅσον δὲ ἀσθενῆς καί ἂν ἦτο ὁ κλάδος οὗτος τῆς σωτηρίας, ἠλπίζεν ὅτι θὰ χρησιμεύσῃ οὐκ ὀλίγον

τὴν ὥραν καθ' ἣν ἢ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς μητρὸς του λύπη ἔμελλε νὰ τον βαρύνῃ.

Καὶ εἶχε δίκαιον· διότι ἡ ἐνδελεχὴς καὶ τακτικὴ ἐργασία, ἡ ἐπιβάλλουσα ἡμῖν ὑποχρεώσεις πρὸς τὸν πλησίον, εἶνε τὸ μόνον ἀντισηκωμα πάσης ἡμῶν ἀδυναμίας καὶ πλάνης... Ὅσον καὶ ἂν εἶναι τῆς εὐηρησθημένου ἐκ τοῦ ἔργου του ἂν μὴ ἔχῃ νὰ δώσῃ λόγον εἰς ἄλλον τινά, ἐν κρίσει μὴ τινὶ ἡμέρᾳ δὲν θὰ εἶνε αὐτὸ ἐπαρκὲς νὰ μας σώσῃ· διότι, ὅταν εἶνε κίνδυνος μὴ ἄλλος τις πάθῃ ἔνεκα τῆς ἡμετέρας ἀμελείας, τότε ἀντλοῦμεν ἐκ τοῦ αἰσθήματος τοῦ καθηκόντος τὸ θάρρος ἵνα ἀντέχωμεν καὶ εἰς τὰς δεινοτάτας δοκιμασίας.

— Ἐγεννήθην καθηγητῆς! εἶπεν ἡμέραν τινὰ ὁ Ῥοβέρτος εὐηρησθημένου ἐξ ἑαυτοῦ μετὰ μαθήματι ἐξαιρετον ἐξ ἐκείνων, ἅτινα καταγοητεύουσι τὸν τε διδάσκαλον καὶ τὸν μαθητὴν. Ὅταν ἤμην μαθητῆς καὶ ἐμάνθανα ἐκεῖνα τὰ ὅποια τώρα διδάσκω, ποτὲ δὲν ἠσθάνθην τὴν εὐχαρίστησιν τὴν ὅποιαν τώρα αἰσθάνομαι. Ἐχει καὶ τὸ πρᾶγμα αὐτὸ τὴν χάριν του! Ἐπιθυμῶ νὰ ἐπιδοθῶ εἰς τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα· αὐτὴ φαίνεται εἶνε ἡ κλήσις μου.

— Εἶνε τὸ δυσκολώτερον καὶ τὸ σφαλερώτερον ἀπὸ ὅλα, ἀπεκρίθη ἡ κυρία Ἐρμίνη. Ἄν εἶνε ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος πληρώνεται μὲ ἀχαριστίαν, εἶνε ὁ καθηγητῆς. Χρεωστῶμεν χάριν εἰς τὸν ἰατρὸν διὰ τὴν θεραπείαν τὴν ὅποιαν μας κάμνει, εἰς τὸν δικηγόρον διὰ τὴν υπεράσπισιν τῶν υποθέσεών μας, καὶ εἰς τὸν ἔμπορον ἀκόμη, ἂν μας πωλῇ καλῆς ποιότητος ἐμπορεύματα· — ἀλλὰ τίς χρεωστῆι χάριν εἰς τὸν καθηγητὴν διὰ τὰς ὥρας τὰς ὅποιαις ἐξοδεύει εἰς τὴν διδασκαλίαν; Μήπως δὲν πληρώνεται διὰ τοῦτο; Καὶ ναὶ μὲν καὶ οἱ ἄλλοι ἀνταμείβονται διὰ τὸν κόπον των καὶ ἀδρότερον μάλιστα, — ἀλλὰ τί σημαίνει; Ἄκουσέ μου, παιδί μου, γίνου ὅ τι ἄλλο θέλῃς, ἀλλὰ μὴ καταταχθῆς εἰς τὸν διδασκαλικὸν κλάδον, ἂν δὲν θέλῃς νὰ δοκιμάσῃς μεγάλας πικρίας καὶ σημαντικὰς δυσαρεσκείας.

— Λοιπὸν! εἶπε στενάζων ὁ νέος, θὰ κάμω ὅ τι θέλῃ ὁ πατήρ μου· ἀλλὰ τοῦλάχιστον θὰ προσπαθῆσω νὰ ἔχω τὴν ιδέαν ὅτι εἶμαι ὠφελίμος εἰς κάτι ἄλλο παρὰ εἰς τὴν ἰδίαν μου εὐτυχίαν.

— Καὶ τί θὰ κάμῃς, νέε μου ἀπόστολε;

— Θὰ δώσω δημόσια μαθήματα δωρεάν, ὅπου δῆποτε θὰ εἶνε δυνατὸν νὰ φανῶ χρήσιμος, ἔστω καὶ εἰς τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν ὀλίγων μόνον ἀνθρώπων. Θὰ μεταχειρισθῶ τὴν ἐπιστήμην χάριν τῶν πολλῶν...

Ἡ Μαρκέλλα ἀπέβλεψε πρὸς τὸν καθηγητὴν τῆς, ὅστις ἐλάλει βραδέως ὡς ἄνθρωπος ζητῶν νὰ διαφωτίσῃ τὴν διάνοιάν του. Αἴφνης δὲ στραφείς πρὸς αὐτὴν εἶπε μειδιῶν:

— Μὲ ὠφέλησες πολὺ, Μαρκελλίτσα. Σὺ μ' ἔκαμες νὰ αἰσθανθῶ τὴν ἀνέλπιστον κλίσιν εἰς τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα... Πόσῃ εἶχα εὐχαρίστησιν ὅταν σ' ἐδίδαξα καὶ μ' ἐννοούσες, καὶ πόσῃ εὐχαρίστησιν ὅταν δέν μ' ἐννοούσες, καὶ ἔπρεπε νὰ εὐρῶ μὲ τὸν νοῦν μου πῶς νὰ τα εἰπῶ μὲ περισσοτέραν σαφήνειαν καὶ ἀκρίβειαν. Σοῦ χρεωστῶ πολλὰς εὐχαρίστους ὥρας...

— Καὶ ἐγὼ! εἶπεν ἡ Μαρκέλλα, αἰσθανθεῖσα τοὺς ὀφθαλμούς της πληρουμένους δακρύων. Τάχα ἐγὼ δέν σου χρεωστῶ χιλιάκις περισσοτέρα; Ὁ Ῥοβέρτος ἐκινήθη ἑλαφρῶς πρὸς αὐτήν. Ἄλλοτε, ὅτε ἦτο μικρά, τὴν ἠσπάζετο ὡσάντις ἤρχετο, ἀλλ' ἀπ' οὗ ἡ κορασίς μετέβη ἀπὸ τῆς τάξεως τῶν κορασίδων εἰς τὴν τῶν νεανίδων, δέν τὴν ἠσπάζετο πλέον. Ἀλλὰ νῦν, παραβαίνων τὴν συνθηεῖάν του, ἔκυψε πρὸς τὸ ἀγνὸν τῆς κορασίδος μέτωπον καὶ ἐπέθηκεν ἀσπασμὸν ἀδελφοῦ πρεσβυτέρου, ἀσπασμὸν καθηγητοῦ.

Μετὰ τοῦτο σιγὴ ἐπεκράτησεν ἐν τῷ ἐστιατορίῳ. Ἐκαστος παρηκολούθει τὸν στοχασμὸν του.

— Παράξενον πρᾶγμα, εἶπεν ἡ κυρία Ἐρμίνη, ὁμιλοῦμεν ὡς νὰ ἐπρόκειτο νὰ ἀποχωρισθῶμεν... Ἐλπίζω ὅμως, Ῥοβέρτε, ὅτι δέν ἔχεις σκοπὸν νὰ διακόψῃς τὰς παραδόσεις σου.

— Ἐγὼ; Ὁχι βέβαια! Ἡ ὥρα τοῦ μαθήματος εἶνε ἡ καλλιτέρα ὥρα τῆς ἡμέρας.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπῆλθε, καὶ ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς θύρας σταθεῖς ἐστράφη ἀπαξ ἔτι καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὰς δύο φίλας του νεῦμα ἀποχαιρετισμοῦ.

Τὴν ἐπιούσαν κατὰ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἡ Τριανταφυλλιά ἐξήρχετο νὰ ἀγοράσῃ τὸ πρωϊνὸν γάλα, εἶδεν ἄμαξαν πρὸ τῆς θύρας τῆς κυρίας Βρεῶ, ἡ δὲ μαγεύρισα εἶδεν εἰς τὸν ἄμαξηλάτην σάκκον ἐνδυμάτων καὶ σκέπασμα τῆς ὀδοποιρίας.

— Τί τρέχει; ἠρώτησεν ἡ γιγαντόσωμος Τριανταφυλλιά μετὰ σοβαρότητος, διότι σπανίως ἀπέτεινε τὸν λόγον πρὸς τὴν μαγεύρισσαν, περιφρονούσα αὐτὴν διὰ τὰ ἄτοπα μέσα ἅτινα μετεχειρίζετο ἵνα κερδαίνῃ ὀλίγα χρήματα.

— Ὁ κύριος Ῥοβέρτος πηγαίνει 'ς τὴ Νίκαια 'ς τοὺς γονεῖς του· ἀπεκρίθη ἡ μαγεύρισα, οὐδόλως στρεφομένη πρὸς τὴν Τριανταφυλλίαν, ὅπερ, ὡς πᾶς τις γινώσκει, εἶνε τρόπος δι' οὗ ἐκφράζει τις τὴν ἐλαχίστην ὑπόληψιν ἣν ἔχει πρὸς τὸν λαλοῦντα.

Ταυτοχρόνως ἐπεφάνη καὶ ὁ Ῥοβέρτος σπυιδων καὶ ὠχρότατος· ἐκράτει τηλεγράφημα ληφθὲν πρὸ ὀλίγων στιγμῶν.

— Λάβε το, Τριανταφυλλιά, καὶ δός το εἰς τὴν κυρίαν Ἐρμίνην, καὶ θὰ καταλάβῃ.

— Καὶ πότε θὰ γυρίσετε; ἠρώτησεν ἡ ἀξιόλογος θεράπεινα τεταραγμένη.

Ἄλλ' ἐμείνος ἐκίνησε τὴν χεῖρα ἀπελπισ καὶ

επήδησεν εἰς τὴν ἀμαξάν ἣτις ἀπῆλθε κατεσπευμένως.

Ἡ μαγείρισσα ἔκλεισε τὴν κιγκλιωτὴν θύραν τοῦ κήπου οὐδὲν εἰπούσα, ἡ δὲ Τριανταφυλλιά ἀκίνητος ἐκ τῆς συγκινήσεως ἐσκέφθη νὰ ἴδῃ τὸ τηλεγράφημα.

Τὸ φύλλον τοῦ κυανοῦ χάρτου περιεῖχε τὰς λέξεις ταύτας :

« Πατὴρ προσεβλήθη ὑπὸ παραλυσίας. Μήτηρ ἀσθενεῖ βαρέως. Σπεῦσον ».

Ἡ Τριανταφυλλιά ἐφρικίασε, διότι οὐδέποτε ἐφαίνετο ἀδιάφορος ἐν τῇ δυστυχίᾳ οἴου δῆποτε ἀνθρώπου.

— Τὰ καίμένα! ἔλεγε. Καὶ σπεύσασα ἠγόρασε τὸ γάλα, διότι ὅπως δῆποτε ὤφειλε νὰ προγευματίσῃ ἡ κυρία τῆς. Μετὰ δὲ ταῦτα ἤλθε πρὸς τὴν κυρίαν Ἐρμίνην, ἣτις ἀναγνοῦσα τὸ τηλεγράφημα ἀπέμεινεν ἀναυδος καὶ βέβυθισμένη ἐν ὠκεανῷ θλιβερῶν σκέψεων.

(Ἔπεται συνέχεια).

ΧΡΗΣΙΜΟΤΗΣ ΤΩΝ ΜΥΙΩΝ

Ἡ γενικῶς παραδεδεγμένη γνώμη περὶ τῶν μυιῶν εἶνε ὅτι καὶ τὰ ἔντομα ταῦτα ἀνάγονται εἰς τὰς μικρὰς ἀθλιότητας τῆς ζωῆς, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀδύνατον εἶνε νὰ ἀπαλλαγῇ τις ἐντελῶς, ὅ,τι καὶ ἂν πράξῃ. Ὅταν αἱ μυῖαι βυπαίνωσι τὰς εἰκόνας μας καὶ τὰ κοσμήματα τῶν οἰκιῶν μας, ὅταν πίπτωσιν εἰς τὸ γάλα, ἢ μᾶς ἐμποδίζωσι νὰ κοιμηθῶμεν βομβοῦσαι καὶ γαργαλίζουσαι, εὐχαριστοῦμεν τὴν πρόνοιαν, ἣτις διὰ τοῦ ψύχους μᾶς ἀπαλλάσσει τοῦ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ὀχληροῦ τούτου ἐχθροῦ. Σκεπτόμεθα τότε εἰς τί ἄρα χρησιμεύει τὸ ἔντομον τοῦτο, ἐὰν δὲν χρησιμεύῃ εἰς τὸ νὰ μᾶς ἐρεθίζῃ. Καὶ ὅμως ἡ μυῖα, ὅσα ἀνυπόφορος καὶ ἂν εἶνε, ἔχει καὶ αὐτὴ, ὡς πᾶν ὅ,τι ζῆ ἐδῶ κάτω, ἀποστολὴν νὰ ἐκπληρώσῃ, καὶ σημαντικὴν ἀποστολήν, δι' ἣν πρέπει νὰ τῇ συγχωρήσωμεν τὰς πεισματώδεις προσβολὰς, τῶν ὁποίων εἴμεθα τὸ ἀντικείμενον.

Παρατηρήσατε προσεκτικῶς μυῖαν, ἣτις ἀναπαύεται μετὰ τὴν πτήσιν τῆς· θέλετε τὴν ἴδει ἐκτελοῦσαν σειρὰν κινήσεων, αἵτινες ἐνθουμίζουσι τὰς τῆς γαλῆς, καλλωπιζομένης, ἢ τοῦ πτηνοῦ σteilπνοῦντος τὰ πτερά του. Κατ' ἀρχὰς οἱ ὀπίσθιοι πόδες συνθλιβόνται ὁ εἰς ἐπὶ τοῦ ἄλλου· εἶτα δ' ἐκάτερος ἐπὶ μιᾶς τῶν πτερύγων· μεθ' ὃ ἔρχεται ἡ σειρὰ τῶν ἐμπροσθίων ποδῶν· τέλος θὰ ἴδῃτε τὴν προβοσκίδα τῆς νὰ διέλθῃ ἐπὶ τῶν κνημῶν καὶ ἐφ' ὅλων τῶν μερῶν τοῦ σώματος, ἅτινα δύναται νὰ φθάσῃ.

Ἡ ἄσκησης αὕτη γίνεται μόνον ἐπὶ σκοπῷ καθαριότητος; Τοῦτο ἐπιστεύετο μέχρι τοῦδε· ἀλλ' ὁ Ἄγγλος χημικὸς Ἐμερσον ἀπέδειξεν ἐσχά-

τως ὅτι πάντῃ ἄλλως ἔχει τὸ πρᾶγμα. Παρατηρῶν διὰ τοῦ μικροσκοπίου συλληφθεῖσαν μυῖαν εἶδεν ὅτι αὕτη ἦτο κεκαλυμμένη ὑπὸ παρασίτων ἀπιστεύτου σμικρότητος· ἐπανελάβε τὸ πείραμα ἐπὶ ἄλλων καὶ ἐβεβαιώθη τὸ αὐτὸ δι' ὄλας.

Ἀκολούθως παρετήρησεν ὅτι αἱ μυῖαι ἔφερον τὴν προβοσκίδα ἐπὶ τοῦ σώματός των, ἐκεῖ ἔνθα ὑπῆρχον παράσιτα, καὶ ὅτι τὰ διάφορα κινήματα τῶν ποδῶν, περὶ ὧν εἴπομεν, δὲν εἶχον ἄλλον σκοπὸν ἢ νὰ συναθροίζωσιν ὅσα θ' ἔδυνάτον πλείονα τῶν ζωῶν αὐτῶν ἐν μιᾷ θέσει, ὅπως διὰ μιᾶς τὰ καταβοροχθίσῃ ἡ μυῖα. Ὁ Ἐμερσον ἐνόμισε κατ' ἀρχὰς ὅτι αἱ μυῖαι ἔτρωγον τὰ νεογνά των, διότι γνωστὸν ὑπάρχει ὅτι τὰ φέρουσι προσκολλημένα εἰς τὸ σῶμα των· ἀλλὰ νέα πειράματα τὸν ἐξήγαγον τῆς πλάνης.

Ἐθῆκεν ὑπὸ τὸ μικροσκόπιον τεμάχιον λευκοῦ χάρτου, ἐφ' οὗ ὑπῆρχον ἀποθετιμμένα δύο μυῖαι, αἵτινες ἐφαίνοντο πολὺ ἀπασχολημένοι εἰς τὸ νὰ τρώγωσιν· ἐβεβαιώθη καὶ ἐπὶ τοῦ χάρτου ἡ παρουσία τῶν αὐτῶν παρασίτων. Ἐσφόγγισε τότε τὸν χάρτην καὶ τὸν ἔθεσεν εἰς μέρος, εἰς ὃ ἐφρόντισε νὰ μὴ πλησιάζῃ οὐδεμίαν μυῖαν· μετὰ παρέλευσιν ὀρισμένου χρόνου ἐπανέθηκε τὸν χάρτην ὑπὸ τὸ μικροσκόπιον καὶ εἶδε μετ' ἐκπλήξεως ὅτι ἦτο κεκαλυμμένος ὑπὸ παρασίτων. Δὲν ἔτρωγον λοιπὸν αἱ μυῖαι τὰ τέκνα των, ἀλλὰ μικρόβια κινούμενα ἐν τῷ ἀέρι καὶ προσκολλώμενα ἐπὶ τῶν πτερύγων, τῶν ποδῶν καὶ τοῦ σώματός των. Ἀφοῦ αἱ μυῖαι ἤθελον κορεσθῆ τῆς ζωῆς τροφῆς των, ἀπεσύροντο εἶτα εἰς ἡσυχον γωνίαν πρὸς ἀνάπαυσιν.

Ὁ πειραματιστὴς ἀνενέωσε τὰς παρατηρήσεις του καὶ εἰς διάφορα ἄλλα μέρη. Εἰς τόπους βυπαρούς, ἔνθα ὁ ἀήρ ἦτο μεμολυσμένος, ἐβεβαιώθη ὅτι αἱ μυριάδες τῶν ἐκεῖ συνθλιβομένων μυιῶν ἦσαν κατὰ γράμμα κεκαλυμμένοι ὑπὸ ζωῶν. Τοῦναντίον αἱ μυῖαι, αἱ συλληφθεῖσαι εἰς μέρη ὑγιεινὰ καὶ εὐάερα, ἦσαν ἰσχυαί, καὶ σχεδὸν ἐντελῶς ἀπηλλαγμένοι ζωῶν. Οὕτως ὅπου ὑπῆρχε σῆψις, ὑπῆρχον ὁμοίως τὰ ζωικά σπέρματα, τὰ δυνάμενα νὰ προζενήσωσι νόσους, ἐπίσης δὲ καὶ αἱ ἀγρεύουσαι ταῦτα μυῖαι. Ὅπου ἦτο καθαριότης, δὲν ἔβλεπέ τις ζωῶν, καὶ αἱ μυῖαι ἦσαν σπάνιαι καὶ πειναλέαι.

Τοιουτοτρόπως ὁ κ. Ἐμερσον συνεπέρανεν ὅτι αἱ μυῖαι ἔχουσιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ἄλλην ἀποστολήν ἢ τὸ νὰ μᾶς ἐνοχλῶσι.

Διὰ τῶν ἀναζητήσεών του ὁ παρατηρητὴς οὗτος ἐγνώρισεν νέον κρίκον τῆς καταστρεπτικῆς ἀλύσεως, ἣτις ὑφίσταται ἐν τῇ ἐμφύχῳ φύσει. Τὰ μικροσκοπικὰ ἐκεῖνα σωματῖα χρησιμεύουσιν ὡς τροφή εἰς τὴν μυῖαν, ἐκεῖνη εἰς τὴν ἀράχνην, ἡ ἀράχνη εἰς τὸ πτηνόν, τὸ πτηνόν εἰς τὰ τετράποδα ἢ εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Ἄλλὰ καὶ τὰ μικρόβια ἐκεῖνα ἔχουσιν ἀνάγ-